LIBRIS We know books

Preot Profesor Vasile Păvăleanu

Viața Cuviosului Părinte Justin Pârvu

VOLUMUL al II-lea: 1964-1991
DIN SLAVĂ ÎN SLAVĂ

Ediția a doua, revizuită și adăugită

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfinţitului

Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

Doxologia
Iași, 2022

LIBRIS | We know books

Cuprins

Prefață la ediția a II-a 7

Introducere 8

I. Primii ani după detenție 9

II. Starea satului natal la momentul eliberării Părintelui Justin 12

III. Din închisoarea cea mică în închisoarea cea mare 27

IV. Urmărirea Părintelui în primii patru ani după eliberare 39

V. Locurile de muncă ale Părintelui Justin între anii 1964-1968 45

1. Părintele Justin – zugrav zilier în gospodăriile consătenilor 45
2. Părintele Justin – muncitor pe șantierul de drumuri forestiere Petru Vodă 47
3. Părintele Justin – muncitor la Borca, Sabasa și Cotârgaș 48
4. Părintele Justin – muncitor la drumuri forestiere Pluton, Pipirig 50
5. Părintele Justin – muncitor la drumuri forestiere Horaița 51
6. Părintele Justin – muncitor în șantierul DMI, Mănăstirea Secu 63

VI. Transferul de la DMI Secu la Mănăstirea Secu 74

VII. Reînchinovierea în Mănăstirea Secu 85

VIII. Viața Părintelui Justin la Mănăstirea Secu 89

1. Casa de la stupină 89
2. Părintele Justin – slujitor la Mănăstirea Secu 97
3. Ascultarea la brutărie 100
4. Ascultarea de stupar 101
5. Lecturile Părintelui 103
6. Grija de credincioși – preocupare dintotdeauna a Părintelui 107
7. Consătenii Părintelui Justin – pelerini la Mănăstirea Secu 108
8. Grija de părinții bătrâni și bolnavi din Mănăstirea Secu 116

LIBRIS | We know books

9. Părintele Justin și hramul de la Mănăstirea Secu 125
10. Părintele Justin – ghid al Mănăstirii Secu 127
11. Părintele Justin – misionar la parohii 130
12. Părintele Justin – misionar în mănăstire 133
13. Părintele Justin în relația cu starețul 134

IX. Pelerinajul în Sfântul Munte 138
1. Visul la un pelerinaj în Sfântul Munte Athos 138
2. Părintele Justin urmărit de Securitate înaintea pelerinajului în Athos 142
3. Plecarea Părintelui spre Sfântul Munte 149
4. Pelerin în Sfântul Munte 151
5. Întoarcerea din Sfântul Munte 155

X. Ultimul an de ședere la Mănăstirea Secu 158

XI. Viața și activitatea Părintelui Justin la Mănăstirea Bistrița 164
1. Transferul la Mănăstirea Bistrița 164
2. În obștea Mănăstirii Bistrița 172
3. Trecerea la cele veșnice a starețului Dionisie Velea 182
4. Stăreția Părintelui Ciprian Zaharia 187
5. Lucrarea Părintelui Justin în timpul stăreției Părintelui Ciprian 193
6. Părintele Justin și tinerii monahi 205
7. Despre relația delicată a Părintelui cu starețul Ciprian 209
8. Grija față de copii 214
9. Grija față de tineri, văduve și alte categorii defavorizate 217
10. Retragere în pustie și misiune în cetate 219
11. Părintele Justin și duhovnicia 220
12. Părintele Justin și evenimentele din 1989 224

XII. Retragerea din nou la Mănăstirea Secu 229

XIII. Visul devenit realitate 234
1. „Nu voi da genelor mele dormitare... până ce voi afla loc Domnului..." (Psalmii 131, 4-5) 234
2. „Aceasta este Poarta Cerului!" (Facere 28, 17) 238

Bibliografie 242

Documente despre viața și lucrarea Părintelui Justin: 1964-1991 247

LIBRIS | We know books

I. Primii ani după detenție

Era în primăvara lui 1964. Aveam doar opt ani și mi-a rămas foarte bine întipărit în minte episodul providențial al vederii pentru prima dată a Părintelui Justin Pârvu. Eram cu mama mea, Cristina, cam de aceeași vârstă cu Părintele, și cu bunica mea Agripina, care era de aceeași vârstă cu mama Părintelui, Anica Pârvu. Mama se născuse în satul Petru Vodă și-l cunoștea foarte bine pe copilul Iosif Pârvu, deoarece au urmat împreună școală primară din satul natal, iar bunica Agripina, care locuia într-o casă mică, bătrânească, de lângă biserica satului, împărtășea durerea familiei Pârvu pricinuită de arestarea fiului lor, deoarece din cei nouă frați ai ei, o parte fuseseră la rându-le anchetați sau arestați de regimul comunist.

Fiind în grădina de lângă drumul ce merge de la Viaductul Poiana Largului spre Petru Vodă pentru prășitul porumbului, mama zice deodată: „Uite-l pe Iosif!" Și amândouă au rămas înmărmurite la vederea unui om care trecea pe drum. Ba chiar bunica a scăpat grebla din mână... Era un „trecător străin", tânăr, slab, doar carne și oase, mergea aplecat și îngândurat. Era încălțat cu papuci de gumă, îmbrăcat cu o flanelă de lână împletită de casă, cu pantaloni din șiac, țesuți la stative de mâini harnice de gospodină, cu o pălăriuță țărănească pe cap și cu o trăistuță în spate. După ce a dat bineț și a trecut de ulița noastră, bunica se întreba foarte afectată și îndurerată: „Ce-o să zică Anica când o să-l vadă după atâția ani de suferință? Săraca, este atât de bolnavă și de slabă și mereu s-a rugat să nu moară până ce nu-și va vedea băiatul ei ieșit din închisoare!" Și amândouă au vorbit cu atâta însuflețire, încât am păstrat în mintea mea de copil acele vorbe și acel moment de o încărcătură emoțională deosebită.

Acel „trecător străin" era Părintele Justin Pârvu, care după șaisprezece ani și ceva de temniță grea fusese eliberat în urma Decretului de grațiere a tuturor deținuților politici din România. Părintele venea din pușcărie unde altundeva decât acasă. Mai târziu am înțeles din povestirile Sfinției Sale calvarul prin care a trecut atât el, cât și toată floarea culturii, intelectualității și spiritualității românești. Acolo, această elită a neamului a adus lui Dumnezeu jertfa supremă și acolo în închisori, după mărturia Părintelui, s-au „creat caractere și au conferit morală indivizilor, au creat patrioți pentru că deținuții n-au confundat niciodată pe torționari și gardieni cu poporul român"[2].

---

[2] Adrian Alui Gheorghe, *Părintele Justin – daruri duhovnicești*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2010, p. 48.

LIBRIS We know books

Părintele se întoarce din pușcării foarte slăbit fizic, dar fortificat duhovnicește, poartă, deopotrivă, și stigmatele închisorilor, dar și roua Duhului Sfânt câștigată prin multă răbdare și încercare. Ieșea de după gratii călit. Venea în lumea așa-zisă liberă el, care câștigase acolo libertatea întru Duhul Sfânt, căci „unde este Duhul Domnului, acolo este libertatea" (II Corinteni 3, 17). Venea din creuzetul suferințelor pregătit să aline suferințe în lumea care gemea de atâtea necazuri. Venea din închisoarea cea mică în închisoarea cea mare, căci tot lagărul socialist era o închisoare în care popoare întregi erau ținute într-o detenție diabolică bine dirijată și orchestrată.

Părintele nu se mai putea duce la Mănăstirea Durău, deoarece aceasta fusese închisă în urma Decretului 410/1959, care viza monahismul românesc și slăbirea acestei forțe de avangardă a Bisericii. Aplicarea decretului privind Mănăstirea Durău s-a făcut prin decizia nr. 14/1959 a Arhiepiscopiei Iașilor, în care se dispun măsuri pentru reducerea personalului monahal în toate mănăstirile și schiturile, iar

> Mănăstirea Durău, raionul Piatra Neamț, găsindu-se în perimetrul vetrelor de sat pentru noua așezare a strămutaților din zona lacului de acumulare a Hidrocentralei Bicaz, se desființează: terenul de circa 30 ha se cedează Sfatului Popular Regional (regiunea Bacău) pentru așezarea noului sat Durău. Biserica Mănăstirii Durău se trece biserică parohială la noua parohie Durău[3].

Viețuitorii din Durău au fost trimiși la alte mănăstiri, în special la Mănăstirea Bistrița, alții au fost anchetați și închiși pentru perioade mai scurte sau mai lungi sau au fost trimiși pur și simplu acasă acuzați de diverse fapte inventate. Pentru credincioșii de pe Valea Muntelui, închiderea Mănăstirii Durău și împrăștierea călugărilor de aici a constituit o mare durere sufletească și a însemnat cu adevărat „urâciunea pustiirii în locul cel sfânt" (Matei 24, 15). Decenii în șir, Mănăstirea Durău a reprezentat mângâierea în necazuri și întărirea în credință a multor suflete îndurerate atât din zonă, cât și din Ardeal.

Și chiar dacă n-ar fi fost închisă mănăstirea de metanie a Părintelui, cu siguranță nu ar fi avut voie să meargă acolo. Despre incertitudinea Sfinției Sale ca deținut politic își amintește cu nostalgie: „[...] am mers acasă, pentru că nu îmi dădea voie Securitatea să mă reînchinoviez la o mănăstire. Asta era singura mea dorință – să revin la mănăstire, după care îmi ardea sufletul"[4].

Mai mult, la ieșirea din pușcărie, Părintelui Justin i s-a impus ca nicidecum să nu se întoarcă în viața monahală, fiind obligat să dea o declarație

---

[3] † Emilian Lovișteanul, „Monahismul din Moldova și Decretul 410/1959", în vol. *Răstignirea monahismului românesc: Decretul 410/1959*, Editura Doxologia, Iași, 2009, pp. 30-31.

[4] *** *Ne vorbește Părintele Justin*, vol. III, Fundația „Justin Pârvu", Petru Vodă, 2015, p. 43.

IBDIS We know books
în care se angaja referitor la domiciliu și profesia de urmat: „La data de 6 mai am fost pus în libertate, fiind grațiat de restul pedepsei. După punerea în libertate mă stabilesc cu domiciliu în Poiana Teiului temporar, iar în cazul în care mă voi stabili în altă parte fiind încadrat în câmpul muncii, mă oblig că voi anunța organele în drept"[5].

Din declarația de mai sus rezultă clar că Părintelui i s-a impus ca reședință locul său de naștere și nu ultimul domiciliu pe care l-a avut atunci când a fost arestat, și anume localitatea Ceahlău, regiunea Bacău, pe teritoriul căreia se afla Mănăstirea Durău[6]. Pe de altă parte, în înțelepciunea lui, Părintele, care avea gândul la revenirea în vreo mănăstire, pune problema posibilității schimbării domiciliului. În acest moment crucial, Părintele nu avea nici un gând de a sfida regimul comunist, care deja se instaurase puternic în România și în toate statele „satelit" ale lagărului comunist – căci toți cei de după gratii și cei din afara lor știau bine lucrul acesta –, dar avea nădejdea că Dumnezeu lucrează minuni în poporul Său și că jertfa martirilor nu poate fi în zadar. Astfel Părintele, trecut prin vâltorile vremurilor, biruiește aparenta înfrângere, căci, „când sunt slab, atunci sunt tare" (Filipeni 1, 21) prin nădejdea biruinței, după crezul exprimat de Radu Gyr:

> Înfrânt nu ești atunci când sângeri,
> Și nici când ochii în lacrimi ți-s,
> Adevăratele înfrângeri,
> Sunt renunțările la vis[7].

Astfel, „nădejdea care nu rușinează niciodată" (Romani 5, 5) l-a întărit pe Părintele în anii grei și l-a înțelepțit să perceapă viitorul nu după voia oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu, să vadă totul nu prin prisma istoriei lumii și a istoriei teologiei, ci prin prisma teologiei istoriei.

După amnistia din 1964 au fost folosite proceduri de integrare în societate a tuturor deținuților, cu precizarea clară ca monahii să nu se mai întoarcă în mănăstiri. Din acest motiv, singurul loc unde Părintele putea să tragă era căldura casei părintești și dragostea mamei, căci, între timp, tata Gheorghe murise.

---

[5] *Ibidem*, p. 216.

[6] *Dosarul CNSAS P. 013516*, vol. 3, f. 22r, *apud* Filotheu Bălan, *Viața Cuviosului Justin Pârvu*, vol. I, Mănăstirea Petru Vodă, 2016, p. 294.

[7] Radu Gyr, *Îndemn la luptă*, în vol. *Poeți după gratii*, Mănăstirea Petru Vodă, 2010, p. 89.

LIBRIS | We know books

II. Starea satului natal la momentul eliberării Părintelui Justin

În satul natal, în perioada războiului și în anii care au urmat, s-au acumulat multe răni în acest timp: mulți bărbați tineri, unii căsătoriți și cu prunci acasă, muriseră pe front, un pomelnic întreg cu nume de eroi, printre care este și fratele Părintelui, Nicolae Pârvu[8].

Tablou realizat de
pr. V. Păvăleanu în anul 1983

Unii de-abia veniseră din prizonierat din Siberia, după ani întregi de martiriu și umilință, și acum încercau reluarea cursului unei vieți normale. Alții erau veniți din pușcării, ca și el, nu puțini la număr, fiecare cu rănile sufletești și fizice proprii. Numele acestora, perioadele și locurile de detenție, dar și elogiul jertfei și demnității acestor munteni au fost descrise, în urma unei munci migăloase, de un fiu al locurilor, profesorul Dorel Rusu[9].

O consecință firească a jertfelor de pe câmpurile de luptă era în satul natal al Părintelui durerea multor văduve de război, a multor copii orfani și a multor mame pe obrazul cărora lacrimile nu s-au mai uscat niciodată. Asemenea atrocități vor fi evocate peste timp de martori oculari[10].

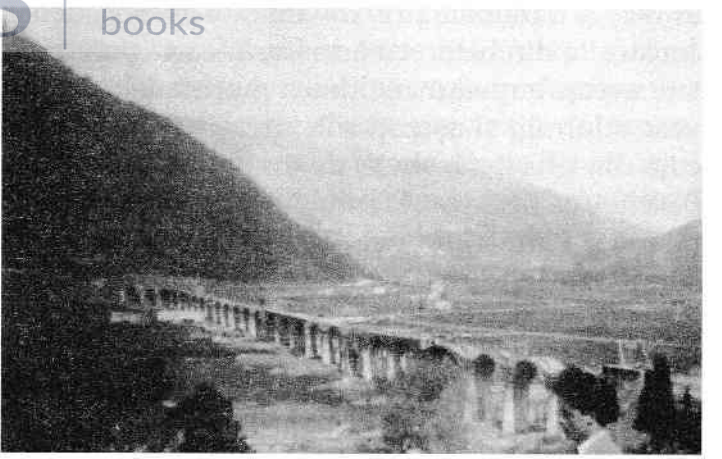
[8] Smaranda Florian, Petru Bâia, *Teiul din mijlocul munților. Monografia comunei Poiana Teiului*, Editura Capriccio, Piatra Neamț, 2015, pp. 225-229.

[9] Dorel I. Rusu, *Steaua blestemată*, vol. I și II, Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, 2013-2014.

[10] Grigore Caraza, *Aiud însângerat*, ediția a II-a, Editura Conta, Piatra Neamț, 2007, p. 10.

UBBIS We know books

În anii '60, alți fii ai satului erau amenințați, anchetați sau arestați sub acuzare de chiaburie sau de practicarea unor meserii nedeclarate la fisc, considerați, după expresia binecunoscută în epocă, „dușmani ai poporului". În zona de munte, o perioadă a existat amenințarea colectivizării, dar regimul a ajuns la concluzia că aici solul de categorie inferioară este puțin productiv, condițiile climaterice sunt vitrege, dar și suprafețele arabile sunt mici și improprii cultivării mecanizate. În cele din urmă s-a renunțat la această „măreață operă socialistă", însă în schimb s-au impus taxe foarte mari, împovărătoare până la sufocare pentru necolectivizații din toate zonele, mai ales pentru cei de la munte.

Viaductul în construcție, cu puțin timp înainte de eliberarea Părintelui Justin

Pentru cei de la Gura Largului s-a adăugat povara strămutărilor cu scopul de a face loc Lacului de acumulare Bicaz. Aceștia, după ce au fost în război și din mila Domnului s-au întors acasă, după ce s-au căsătorit și apoi și-au construit o casă, în condițiile grele de atunci, în 1956-1960 au trebuit să se strămute unii pe Valea Largului, alții în alte localități mai apropiate sau mai îndepărtate. Au fost dărâmate și bisericile de sub oglinda lacului, și doar unele strămutate în diferite locuri. Unele dintre ele erau monumente istorice, ca, de exemplu, biserica din satul Răpciune, comuna Ceahlău, strămutată la Muzeul Satului din București, altele construite recent cu mari sacrificii ale enoriașilor, în condiții de război și de foamete, ca Biserica din Hangu, terminată și sfințită

Biserica „Sfântul Nicolae", de lângă Piatra Teiului, strămutată în 1960

LIBRIS We know books

în 1948 și dărâmată prin dinamitare în 1958, deoarece era singura biserică construită din beton cu armătură foarte puternică. Unele biserici strămutate aveau împrejur mulțimea mormintelor cu moșii și strămoșii cei din veac adormiți și așezați sub streașina sfintelor lăcașuri, cum ar fi bisericuța din Chiriteni, altele, de un pitoresc aparte, au fost embleme ale Văii Bistriței, ca Biserica „Sfântul Nicolae" din Poiana Teiului, loc drag din copilărie și Părintelui. Aici copilul și elevul de școală primară Iosif venea la cumpărături, trimis de învățătorii săi, despre care povestește cu mult har și, de ce nu, cu mult haz[11].

Astăzi doar Piatra Teiului amintește de măreția vremurilor trecute, cu crucea, care altădată trona pe lăcașul Domnului[12].

La întoarcerea din detenție, Părintele a găsit în preajma casei părintești rude, strămutate de sub oglinda lacului. Despre drama strămutărilor și starea locurilor natale la ieșirea sa din pușcării, Părintele mărturisește peste ani: „Dar era o frumusețe, măi! Ceahlăul era plin de biserici, unde acuma este numai apă. Au fost dinamitate. După 16 ani, când am ieșit din închisoare, când am văzut locurile acestea, m-am minunat, că n-am cunoscut nimic din ce era. Pe Valea Bistriței era acum un pustiu negru. Ce frumusețe de biserici pictate, și zăceau acum dedesubt, în adâncul apelor. Că nici peștele ăsta al lacului nu mai are nici un gust. Păi câte lacrimi au vărsat bătrânii ăștia când și-au văzut casele dărâmate [...]"[13].

Deci suferința Părintelui se întâlnea cu suferința consătenilor săi și a unui neam întreg. Crucea jertfelniciei lui se contopea, într-o unire mistică și plenară, cu povara crucilor duse de fiecare, chiar în libertate fiind, înconjurat de un neam întreg, și din preaplinul experienței duhovnicești acumulate, va ușura purtarea acestui semn al biruinței de către toți aceia care vor alerga cu crucea lor mică, personală, sub umbra crucii celei mari pe care Părintele a dus-o, după cuvântul din celebra *Doină* a lui Eminescu: „ca să-ți mântui neamul tău!"

La scurt timp după venirea acasă din închisori a Părintelui Justin, mama Anica, cea cu chip de sfântă, după jalea celor peste șaisprezece ani de așteptare și de adevărată crucificare, a trecut la Domnul, ducând dincolo bucuria de a-și fi văzut fiul ei cel mic venit de după gratii. Mama sa a suferit

---

[11] Ierom. Teognost, *Părintele Justin Pârvu și bogăția unei vieți dăruite lui Hristos*, vol. I, Editura Credința Strămoșească, 2005, pp. 20-28.

[12] Crucea de pe Piatra Teiului a fost așezată în 1990 la inițiativa preotului Vasile Păvăleanu, în memoria suferințelor tuturor strămutaților de sub oglinda lacului de acumulare și a dărâmării sfintelor altare.

[13] *Amintiri din copilăria Părintelui Justin* (II), interviu în „Glasul monahilor", nr. 8 (22), august 2005, p. 23.

UBBDIS We know books

mult pentru arestarea Părintelui, într-o vreme l-a crezut mort și făcea pomenire pentru el și spunea Părintele, amintindu-și peste ani, că atunci când mama îl pomenea la morți, parcă îi mergea mai bine acolo în pușcărie[14].

Despre durerea mamei din timpul detenției sale, precum și despre revederea cu ea, după șaisprezece ani de detenție, Preacuvioșia Sa, cu ochii umezi, a menționat după mai multe decenii: „Mama a auzit atunci că eu am fost executat și ea tot timpul a crezut că eu am murit. Așa a rămas mama, opt ani nu a știut ce-i cu mine. După opt ani, cum vă spuneam, am avut voie să scriu o carte poștală și am și scris și eu acasă, dar nu a putut să creadă. Biata mama, ce-o mai pătimit! Și au trebuit să treacă șaisprezece ani s-o găsesc pe mama acasă bolnavă de pelagră și nu mai era mama întreagă cu mintea, se îmbolnăvise de atâta durere și de dorul meu. Eu eram copilul ei cel mai iubit. Eu am venit în mai și ea n-a mai trăit decât până anul următor, în ianuarie. Avea momente de luciditate, dar foarte puține – n-am putut să o conving nicicum. Îi spuneam eu: «Mamă, uite, eu sunt, băiatul tău». Dar n-aveam pe cine să conving. Eu fusesem băiatul cel mai mic și mai drăgăstos, m-am dus la mănăstire și eram feciorul mamei, ca mamele, măi! Era mare lucru pentru ei, veneam în sat, făceam slujbe. Venea lumea la biserică numai să se uite cum e popa cel tânăr. Și veneam de la Călugăreni pe jos (este vorba despre procesiunea cu Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Durău), nu mâncam nimic, veneam 12 km. Îmi aduceau oamenii mâncare și eu nu mâncam nimic, habotnicie serioasă. Eram foarte habotnic când am intrat în mănăstire la început"[15].

Părintele povestea adesea cu duioșie despre mama sa, „care a fost legată în credința ei trup și suflet de Ortodoxie"[16], iar zicerile sale despre mama emană aceleași sentimente și aceeași măiestrie artistică, literară și emoțională ca a marilor scriitori din literatura română sau universală. De

[14] *** *Ne vorbește Părintele Justin*, vol. III, pp. 37-38.

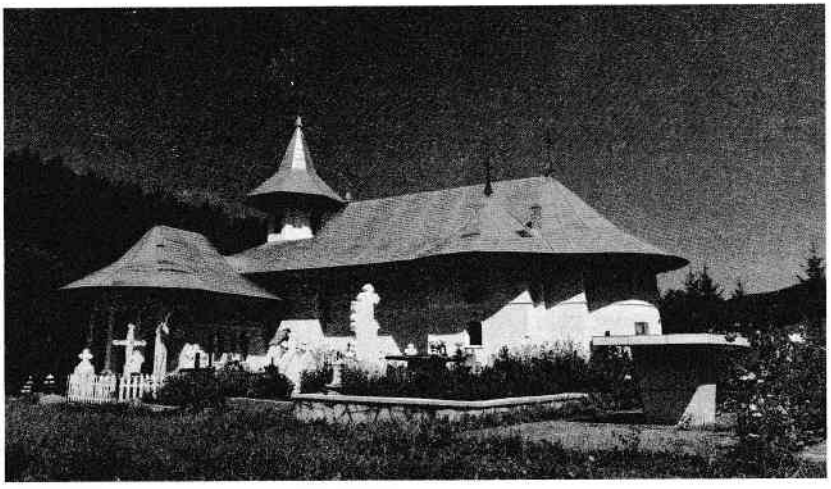
[15] *Ibidem*.

[16] Adrian Alui Gheorghe, *Părintele Iustin Pârvu și morala unei vieți câștigate*, Editura Credința Strămoșească, p. 51.

LIBRIS We know books

fiecare dată când venea la vreuna dintre bisericile satului, se oprea la mormintele părinților și ale surorilor, făcând cuvenita pomenire, și se lăsa troienit de triste aduceri aminte, manifestând întotdeauna o vie și pioasă recunoștință.

Satul Petru Vodă, familia din care provine, precum și comunitatea parohială păstorită de vrednicul preot Ioan Petrescu au avut o mare influență în formarea duhovnicească, morală, practică, socială, culturală, tradițională și intelectuală a Părintelui. Satul, familia și parohia, iată cei trei stâlpi pe care se sprijină și formarea individuală a persoanei umane, dar și societatea. Sunt valori inestimabile, unice și inconfundabile pe care Părintele le-a prețuit foarte mult și la care făcea referire adesea în amintirile, interviurile și povățuirile sale. Constituie matricea dăinuirii noastre românești și creștinești cu cele două dimensiuni: orizontală și verticală.

Biserica din vremea copilăriei Părintelui

În baza dimensiunii orizontale, în familie, în sat și în parohie, omul este legat indisolubil de semenii săi într-o simbioză și unitate întreolaltă cu toată suflarea de la mic la mare, de la tânăr la vârstnic, cu toții într-un prezent continuu, într-o solidaritate umană și la bine, și la rău, și la botez, și la nuntă, și la înmormântare, dar și într-o solidaritate și cu trecutul, cu moșii și strămoșii, cu cei de sub glie și cu responsabilitatea pentru generațiile viitoare prin naștere de prunci și creșterea lor cu bună rânduială. În această dimensiune și-au desfășurat cursul vieții satul, familia și comunitatea parohială la noi, românii, de-a lungul istoriei noastre, căci pe bună dreptate „veșnicia s-a născut la sat", după zicerea lui Lucian Blaga. Așa au trăit sătenii de pe Valea Largului cea atât de dragă Părintelui, atmosferă în care s-a format în anii copilăriei.

LIBRIS | We know books

La această dimensiune se adaugă și cea verticală, adică raportarea persoanei, a familiei, a satului ca entitate social-comunitară și parohială la Dumnezeu, la ceea ce este absolut și veșnic. Strămunii noștri nu s-au raportat la ideologii sociale, politice sau progresiste născocite de oameni, ci la Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos, n-au avut „împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă", ci au avut un singur Împărat, pe „Împăratul împăraților și Domnul Domnilor" (I Timotei 6, 15), pe „Domnuleț și Domn din cer", precum zice colinda, pe „Cel ce șade de-a dreapta Tatălui și iarăși va să vină să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit".

Aceste două dimensiuni, verticală și orizontală, constituie semnul întru care este binecuvântat neamul nostru românesc, dar și crucea răstignirii noastre în istorie. Din acest motiv Părintele ținea foarte mult la sat, la familie și la parohie, și slujind în satul natal, prima dată ca preot după venirea din detenție la o slujbă de Înviere, la începutul anilor '70, având în față tot cimitirul ca o mare de lumini datorită lumânărilor aprinse la căpătâiul răposaților, a afirmat cu o bucurie a Duhului Sfânt: „O dovadă mai mare decât cea a Scripturilor că Hristos a înviat este această manifestare a bucuriei și credinței în Înviere".

Despre rolul bisericii și comunității parohiale sau sătești, Părintele a dat următoarea mărturie, citându-l pe cel mai mare istoric al românilor: „Nicolae Iorga spunea că satul și Biserica au emancipat România, una i-a dat dimensiunea civilizației umane, cealaltă i-a dat dimensiunea sacrului, iar popoarele care au sacralitate în ființa lor au și destin, au și loc în istorie"[17].

Preotul Ioan Petrescu, parohul din vremea copilăriei Părintelui Justin, a rămas în conștiința satului ca unul dintre cei mai vrednici slujitori ai altarului din toată istoria acestor meleaguri. A fost și învățător și dascăl de religie, a înființat o Bancă populară în sat pentru prosperitatea locuitorilor din zona rurală, a renovat biserica și era oarecum aspru cu elevii de la școală, dacă nu învățau cum trebuie, aplicând cu autoritate și cu tact pedagogic cuvenitele pedepse conform obiceiului vremii. A făcut și casa parohială, care se păstrează până astăzi, iar Părintele Justin, vizitând peste ani preoții care s-au succedat aici, își aducea aminte cu emoție sfântă de vremea copilăriei, când venea la spovedanie trimis de mama Anica, cu două ouă în buzunar pentru a le da părintelui duhovnic, plată pentru osteneala sa. „Și azi îmi tremură genunchii când urc acest pripor spre casa parohială, care pentru noi atunci era un loc al judecății", așa zicea Părintele Justin când venea în vizită pe la această casă la trecerea sa prin satul natal. Tot despre spovedania din anii copilăriei și despre starea de spirit în preajma marilor sărbători ale creștinătății, Părintele, nonagenar acum,

[17] Adrian Alui Gheorghe, *Părintele Justin Pârvu – daruri duhovnicești. Convorbiri*, p. 33.